

UCHWAŁA NR 62/215/2020
ZARZĄDU POWIATU w NIDZICY
z dnia 11.11.2020 r. 2020 roku

w sprawie zatwierdzenia diagnozy Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących im. Stanisława Staszica w Nidzicy.

Na podstawie art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2020 r., poz. 920) oraz art. 57 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910 ze zmianami), uchwała się co następuje:

§ 1

1. Zatwierdza się diagnozę Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących im. Stanisława Staszica w Nidzicy obejmującą działania i udział szkoły w projekcie współfinansowanym ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko – Mazurskiego na lata 2014 – 2020 Oś Priorytetowa 2: KADRY DLA GOSPODARKI Działanie 2.4: Rozwój kształcenia i szkolenia zawodowego Poddziałanie 2.4.1: Rozwój kształcenia i szkolenia zawodowego - projekty konkursowe Priorytet inwestycyjny 10iv: Lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwienie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmacnianie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami.
2. Diagnoza stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorowi Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Nidzicy Dariuszowi Wólkiewicz.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

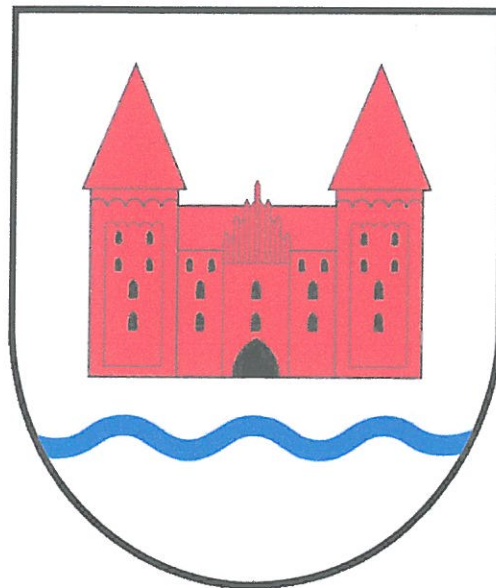
STAROSTA

Marcin Paliński

Opracowała: Małgorzata Jakubowska



Załącznik do uchwały nr 62/15/2020
z dnia 11.11.2020



**Diagnoza
Zespołu Szkół Zawodowych i
Ogólnokształcących
im. Stanisława Staszica
w Nidzicy**

Nidzica, wrzesień 2020



SPIS TREŚCI

1	Wstęp	3
2	Opis i diagnoza lokalnego rynku pracy	4
2.1	Położenie	4
2.2	Charakterystyka podmiotów gospodarczych	4
2.3	Rynek pracy	8
2.3.1	Barometr zawodów w regionie i powiecie	10
3	Kluczowe zjawiska i trendy oraz czynniki warunkujące średnioterminowy rozwój	19
4	Problemy i potrzeby pracodawców	23
5	Problemy i potrzeby młodzieży wchodzącej na rynek pracy	28
5.1	Nauka w szkole	29
5.2	Plany na przyszłość	35
5.3	Potrzeby w zakresie kształcenia praktycznego	38
6	Problemy i potrzeby Szkoły	40
7	Wykaz wykresów	42
8	Wykaz rysunków	42
9	Wykaz tabel	43



1 WSTĘP

Dokument opracowany przez Dyrektora Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Nidzicy, we współpracy z Dyrektorem Centrum Kształcenia Praktycznego w Nidzicy, zatwierdzony przez Zarząd Powiatu Nidzickiego Uchwałą,

na potrzeby dostosowania kierunków kształcenia w placówce oświatowej do zdiagnozowanych potrzeb lokalnego rynku pracy.

Cele opracowania w odniesieniu do lokalnego rynku pracy to:

- opis i diagnoza,
- określenie kluczowych zjawisk i trendów,
- wskazanie czynników warunkujących średnioterminowy rozwój,
- analiza problemów i potrzeb pracodawców,
- analiza problemów i potrzeb młodzieży wchodzącej na rynek pracy.

W ramach przygotowań do sporządzenia przedmiotowego dokumentu przeprowadzono elektroniczną ankietyzację lokalnych przedsiębiorstw z sektora MŚP oraz uczniów szkół zawodowych Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących im. Stanisława Staszica w Nidzicy.



2 OPIS I DIAGNOZA LOKALNEGO RYNKU PRACY

2.1 Położenie

Powiat Nidzicki utworzony w ramach reformy administracyjnej w 1999r., znajduje się w południowej części województwa warmińsko- mazurskiego, granicząc z powiatami: szczycieńskim, olsztyńskim, ostródzkim i działdowskim, posiada powierzchnię 961km² i zamieszkanym jest przez 32 857 mieszkańców.¹

W skład Powiatu wchodzi 4 gminy, wiejsko- miejska: Nidzica, oraz trzy wiejskie: Janowiec Kościelny, Janowo i Kozłowo.

Terytorium jednostki jest dobrze skomunikowane z resztą kraju, zarówno poprzez drogi samochodowe: Warszawa- Gdańsk (E7), Działdowo- Nidzica- Szczytno (Droga Nr 545), jak i kolejowe (zelektryfikowana trasa kolejowa Warszawa- Nidzica- Olsztyn). Także sieć dróg lokalnych (gminnych i powiatowych) w przeważającej mierze należy uznać za adekwatną do obecnych potrzeb, zarówno pod względem jakości nawierzchni, jak i długości.

Istniejące uwarunkowania komunikacyjne, terenowe, poziom rozwoju infrastruktury towarzyszącej oraz dobra dostępność terenów inwestycyjnych (w tym znajdujących się na terenie Podstrefy Nidzica, Warmińsko Mazurskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej) konstytuują dobre warunki do dynamicznego rozwoju gospodarczego, w tym poprzez rozwój istniejących przedsiębiorstw produkcyjnych (zwłaszcza w zakresie inteligentnych specjalizacji województwa, w szczególności Drewno i meblarstwo), jak i lokalizację nowych inwestycji typu *green field* w dającej się przewidzieć przyszłości.

2.2 Charakterystyka podmiotów gospodarczych

Na terenie Powiatu Nidzickiego funkcjonują 2 374 podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON. Struktura własnościowo-ilościowa podmiotów przedstawiona została w tabeli poniżej:

¹ Dane Główny Urząd Statystyczny Baza Danych Lokalnych (GUS BDL), stan na 31.12.2019r.



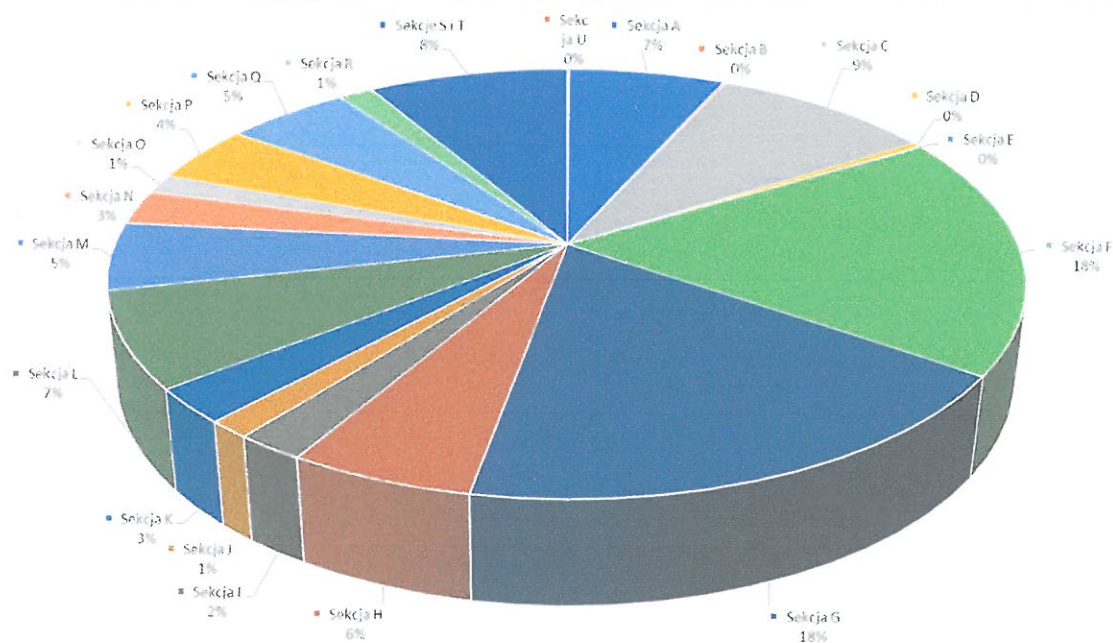
Tabela 1. Podmioty gospodarcze Powiatu Nidzickiego wpisane do rejestru REGON.

Wyszczególnienie	2015 rok	2016 rok	2017 rok	2018 rok	2019 rok
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	2 374	2 395	2 364	2 378	2 406
Sektor Publiczny – ogółem	142	143	127	126	126
sektor publiczny - państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	87	88	72	69	69
sektor publiczny - spółki handlowe	2	2	2	4	4
Sektor Prywatny – Ogółem	2 225	2 235	2 233	2 251	2 278
sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	1 703	1 698	1 671	1 699	1 726
sektor prywatny - spółki handlowe	117	122	133	124	125
sektor prywatny - spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	13	13	14	10	7
sektor prywatny – spółdzielnie	21	21	21	18	18
sektor prywatny – fundacje	6	8	9	10	11
sektor prywatny - stowarzyszenia i organizacje społeczne	91	94	94	94	96

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL.

Strukturę podmiotów wg sekcji PKD 2007, przedstawiono poniżej.

Wykres 1. Podmioty gospodarcze w Powiecie Nidzickim wg sekcji PKD 2007 w 2019r.



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL

Gdzie:

- A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo
- B – Górnictwo i wydobywanie



C – Przetwórstwo przemysłowe

D – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych

E – Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją

F – Budownictwo

G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle

H – Transport i gospodarka magazynowa

I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi

J – Informacja i komunikacja

K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa

L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości

M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna

N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

O – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne

P – Edukacja

Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna

R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją

S i T – Pozostała działalność usługowa, gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby

U – Organizacje i zespoły eksterytorialne.

Głównymi sekcjami wg PKD 2007, w jakich realizowana jest działalność gospodarcza na terenie

Powiatu Nidzickiego są zatem:

- handel hurtowy i detaliczny oraz naprawa pojazdów samochodowych (18,25%);
- budownictwo (18,25%);
- przetwórstwo przemysłowe (9,23%);
- pozostała działalność usługowa, gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby (8,44%);
- działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (7,15%)
- rolnictwo, łowiectwo i rybactwo (6,53%).

Powyższy trend jest zasadniczo zgodny z zarejestrowanym na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.



Niemal wszystkie funkcjonujące na terenie Powiatu Nidzickiego przedsiębiorstwa spełniają kryteria kwalifikowalności do sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw², w tym:

- zatrudniające 0-9 osób – 2 288 przedsiębiorstw,
- zatrudniające 10-49 osób – 84 przedsiębiorstw,
- zatrudniające 50-249 osób – 33 przedsiębiorstw,
- zatrudniające 250-999 osób – 1 przedsiębiorstwo.

Należy również zauważyć, że w odniesieniu do województwa warmińsko- mazurskiego, Powiat Nidzicki w kategorii liczby podmiotów gospodarczych w ujęciu terytorialnym znajduje się *ex aequo* z najniżej notowanymi powiatami: węgorzewskim i gołdapskim (odpowiednio od 1,39 do 1,82% podmiotów gospodarczych województwa). Powyższe tendencje jakkolwiek ulegają zmianom w skali średniookresowej oraz w ujęciu ilościowym, to są to wahania nieznaczne, nie mające zasadniczego wpływu na całokształt lokalnych procesów gospodarczych.

Z aktywnych na terenie Powiatu Nidzickiego 2 406 podmiotów gospodarczych:

- ponad 100³ to zakłady zatrudniające ponad 9 osób (małe przedsiębiorstwa) lokujące się swoją ofertą produktowo- usługową w zakresie Inteligentnych Specjalizacji Województwa Warmińsko-Mazurskiego: Drewno i Meblarstwo,
- ok. 18⁴ to zakłady lokujące się swoją ofertą produktową w zakresie Inteligentnych Specjalizacji Województwa Warmińsko-Mazurskiego: Żywność wysokiej jakości (przetwórstwo),
- niemal 40⁵ to zakłady lokujące się swoją ofertą produktową w zakresie Inteligentnych Specjalizacji Województwa Warmińsko-Mazurskiego: Ekonomia wody.

² tj. spełniających warunki normatywne Art. 7 Ustawy z dnia 6 marca 2018r. Prawo przedsiębiorców (t.j. Dz. U. z 2019r. poz. 1292).

³ Na podstawie: Drewno i Meblarstwo Raport Końcowy- Badanie potencjału innowacyjnego i rozwojowego przedsiębiorstw funkcjonujących w obszarze inteligentnych specjalizacji województwa warmińsko-mazurskiego, s.18.

⁴ Na podstawie: danych GUS, dane za 2019 r.

⁵ Na podstawie: danych GUS, dane za 2019 r.



Na podstawie, zakresu i zgodności profilu działalności z ofertą edukacyjną Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących im. Stanisława Staszica, Centrum Kształcenia Praktycznego oraz w nawiązaniu do priorytetów rozwoju gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego, do współpracy z placówką oświatową w zakresie kształcenia zawodowego wyselekcjonowano wstępnie 73 podmioty gospodarcze.

2.3 Rynek pracy

Lokalny rynek pracy w oczywisty sposób powiązany jest z działającymi na nim podmiotami gospodarczymi. To one bowiem stanowią o podaży miejsc pracy, wpływając (obok zjawiska migracji) w głównej mierze na ich ilość i jakość (oczekiwane kompetencje pracownicze, oferowane warunki zatrudnienia, pracy i płacy).

W 2018r. na terenie Powiatu Nidzickiego, pracowały 7 536 osoby (w tym 3 501 kobiet), w następujących sektorach:

- rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo (Sekcja: A): 1 023;
- przemysł i budownictwo (Sekcje: C i F): 2 915;
- handel, naprawa pojazdów samochodowych, transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja (Sekcje: G, H, I, J): 934;
- działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości oraz pozostałe usługi (Sekcje: K i L): 103,
- pozostałe usługi (Sekcje: S, T i U): 1 934 osoby.

Miesięczne wynagrodzenie brutto na terenie Powiatu Nidzickiego na koniec 2016r., wyniosło 3.853,58 zł⁶.

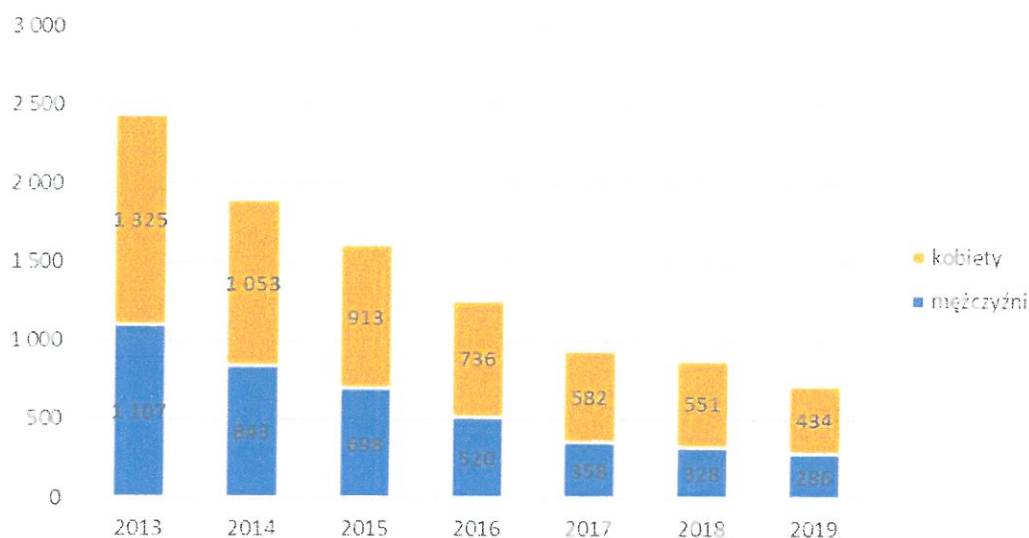
Wynagrodzenia brutto w Powiecie Nidzickim jest zauważalnie niższe od średniej krajowej, wynosząc 74,4% wartości wyjściowej (5 179,54zł)

Syntetyczne ujęcie zmian liczby osób bezrobotnych w okresie 2013-2017, w ujęciu grup wiekowych i płci, przedstawiono na wykresie poniżej.

⁶ Wg danych GUS, stan na 31.12.2019r.



Wykres 2. Bezrobocie zarejestrowane na terenie Powiatu Nidzickiego w okresie 2013-2019r., z uwzględnieniem podziału na płeć



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL dane na dzień 31.12.2019 r.

W przedmiotowym okresie zarejestrowano zmniejszenie bezrobocia zarejestrowanego we wszystkich badanych grupach wiekowych, przy czym w odniesieniu do mężczyzn jak i kobiet trend powyższy stabilizuje się po osiągnięciu granicy wieku 50 lat. Stopa bezrobocia rejestrowanego na terenie Powiatu Nidzickiego zmniejszyła się z 22,2% w 2013r. do 7,0% w 2019r. (tj. o 15,2%), co lokuje tą jednostkę na czwartym miejscu wśród wszystkich powiatów województwa warmińsko-mazurskiego (łącznie z miastami na prawach powiatu, tj. Olsztynem, Elblągiem) i jest zdecydowanie niższa od średniej wojewódzkiej (na koniec 2019r.) , wynoszącej 9,0%.

Jako główne przyczyny jednoznacznie korzystnego i zaistniałego w okresie 2013-2019 trendu należy wskazać przede wszystkim poprawiającą się w analizowanym okresie w skali makroekonomicznej koniunkturę gospodarczą. Na uwagę zasługuje również poprawiające się od kilku lat saldo migracji, mieszczące się w przedziale (- 6,4 do - 4,5) na 1000 ludności, ale tendencja ta wydaje się powoli stabilizować.



2.3.1 Barometr zawodów w regionie i powiecie

Wg danych badania Barometru zawodów⁷, zleconego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki społecznej, w 2020r. największe zapotrzebowanie w regionie obejmie m.in. zawody związane z branżami:

- budowlaną;
- logistyczną,
- transportową;
- IT,
- produkcyjną;
- gastronomiczną;
- usługową;
- medyczną.

Podobne, choć nie jednolicie tożsame trendy, prognozowane są dla samego powiatu nidzickiego, gdzie największy deficyt jest m.in. w zawodach związanych z budownictwem (wszystkie zawody), logistyką (magazynierzy), transportem (kierowcy zawodowi, elektromechanicy, mechanicy pojazdów samochodowych), IT (specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki, operatorzy CAD), produkcją (specjaliści ds. organizacji produkcji, tapicerzy, mechanicy obrabiarek, maszyn i urządzeń), gastronomią (kucharz, szef kuchni), usługami (m.in. pracownicy ds. rachunkowości i księgowości, księgowi i samodzielni księgowi), medycyną (lekarze, pielęgniarki i położne).

W roku 2020r. na terenie powiatu nidzickiego nastąpi spadek liczby zawodów nadwyżkowych oraz wzrost liczby zawodów deficytowych.

⁷ Barometr zawodów 2020, Raport podsumowujący badanie w województwie warmińsko-mazurskim

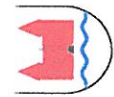
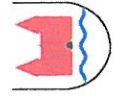


Tabela 2. Zestawienie zawodów deficytowych i nadwyżkowych w regionie i powiecie wg prognozy Barometru zawodów na 2020r.

Zawody	Województwo warmińsko-mazurskie	Powiat nidzicki
Deficytowe		
Betoniarze i zbrojarze	Betoniarze i zbrojarze	Betoniarze i zbrojarze
Brukarze	Brukarze	Brukarze
Cieśle i stolarze budowlani	Cieśle i stolarze budowlani	Blacharze i lakiernicy samochodowi
Dekarze i blacharze budowlani	Dekarze i blacharze budowlani	
Elektrycy, elektromechanicy i elektrycy	Elektrycy, elektromechanicy i elektrycy	
Fizjoterapeuci i masażyści	Fizjoterapeuci i masażyści	
Fryzjerzy	Fryzjerzy	
Kierowcy autobusów	Kierowcy autobusów	
Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych	Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych	
Krawcy i pracownicy produkcji odzieży	Krawcy i pracownicy produkcji odzieży	
Kucharze	Kucharze	
Lekarze	Lekarze	
Magazynierzy	Magazynierzy	
Mechanicy pojazdów samochodowych	Mechanicy pojazdów samochodowych	
Monterzy instalacji budowlanych	Monterzy instalacji budowlanych	
Murarze i tynkarze	Murarze i tynkarze	
Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych	Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych	
Operatorzy obrabiarek skrawających	Operatorzy obrabiarek skrawających	
Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej	Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej	
Piekarze	Piekarze	
Pielęgniarki i położne	Pielęgniarki i położne	
		Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych



Pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie
Psycholodzy i psychoterapeuci

Robotnicy budowlani

Robotnicy obróbki drewna i stolarze
Samodzielni księgowi
Spawacze

Ślusarze

Kierownicy budowy

Krawcy i pracownicy produkcji odzieży

Kucharze

Lekarze

Magazynierzy

Mechanicy maszyn i urządzeń

Mechanicy pojazdów samochodowych

Monterzy elektronicy

Monterzy instalacji budowlanych

Murarze i tynkarze

Nauczyciele języków obcych i lektorzy

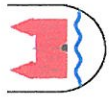
Nauczyciele praktycznej nauki zawodu

Operatorzy aparatury medycznej

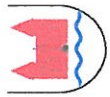
Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych

Operatorzy maszyn rolniczych i ogrodniczych

Operatorzy obrabiarek skrawających



Operatorzy urządzeń dźwigowo-transportowych
Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej
Piekarze
Pielęgniarki i położne
Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości
Pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie
Projektanci wzornictwa przemysłowego i operatorzy
CAD
Ratownicy medyczni
Robotnicy budowlani
Robotnicy leśni
Robotnicy obróbki drewna i stolarze
Samodzielni księgowi
Spawacze
Specjaliści ds. organizacji produkcji
Specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki



	Szefowie kuchni Ślusarze Tapicerzy Technicy budownictwa
Nadwyżkowe	ekonomiści kierowcy samochodów osobowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Barometru Zawodów, Prognoza dla województwa i powiatu nidzickiego na 2018r.

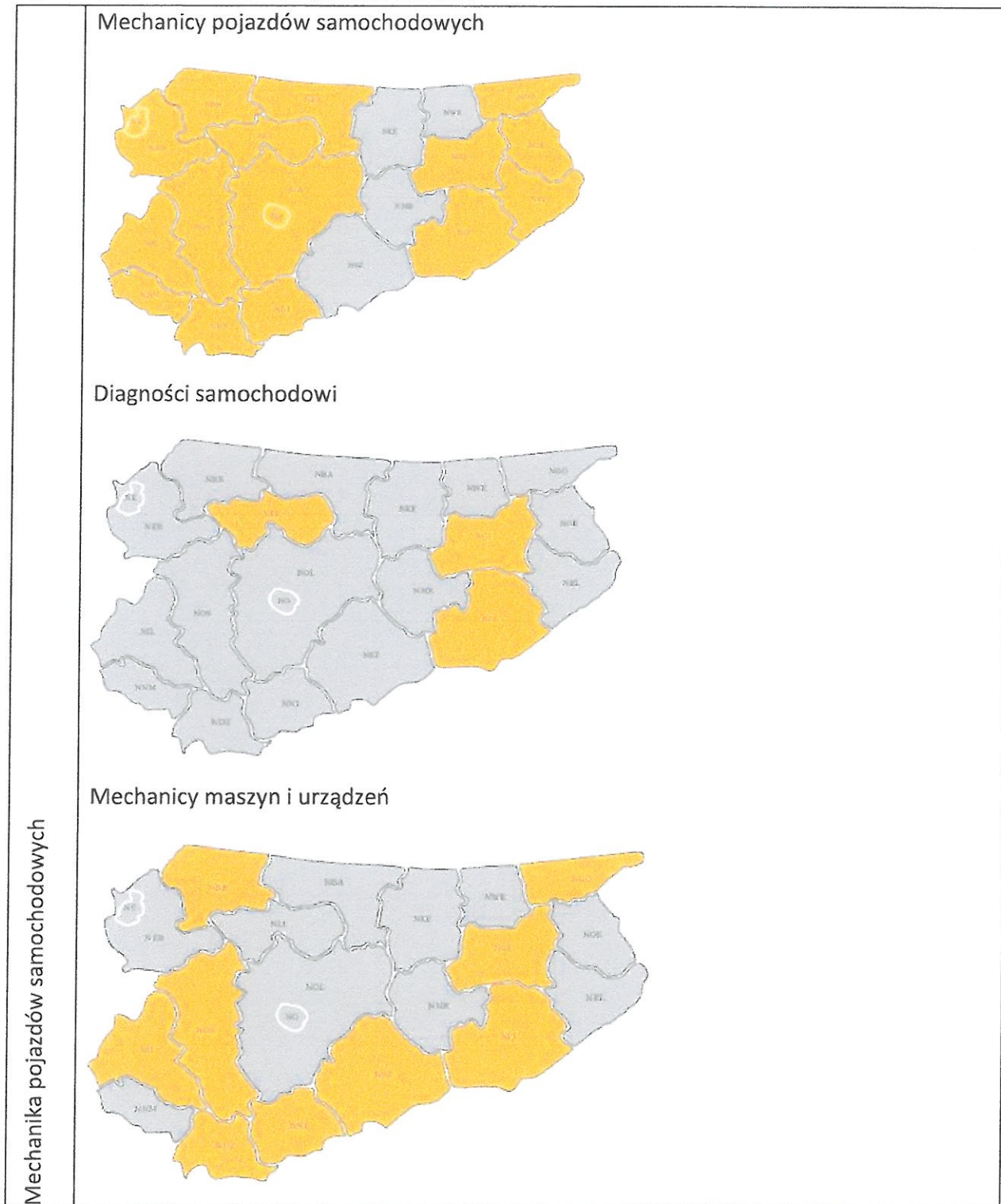


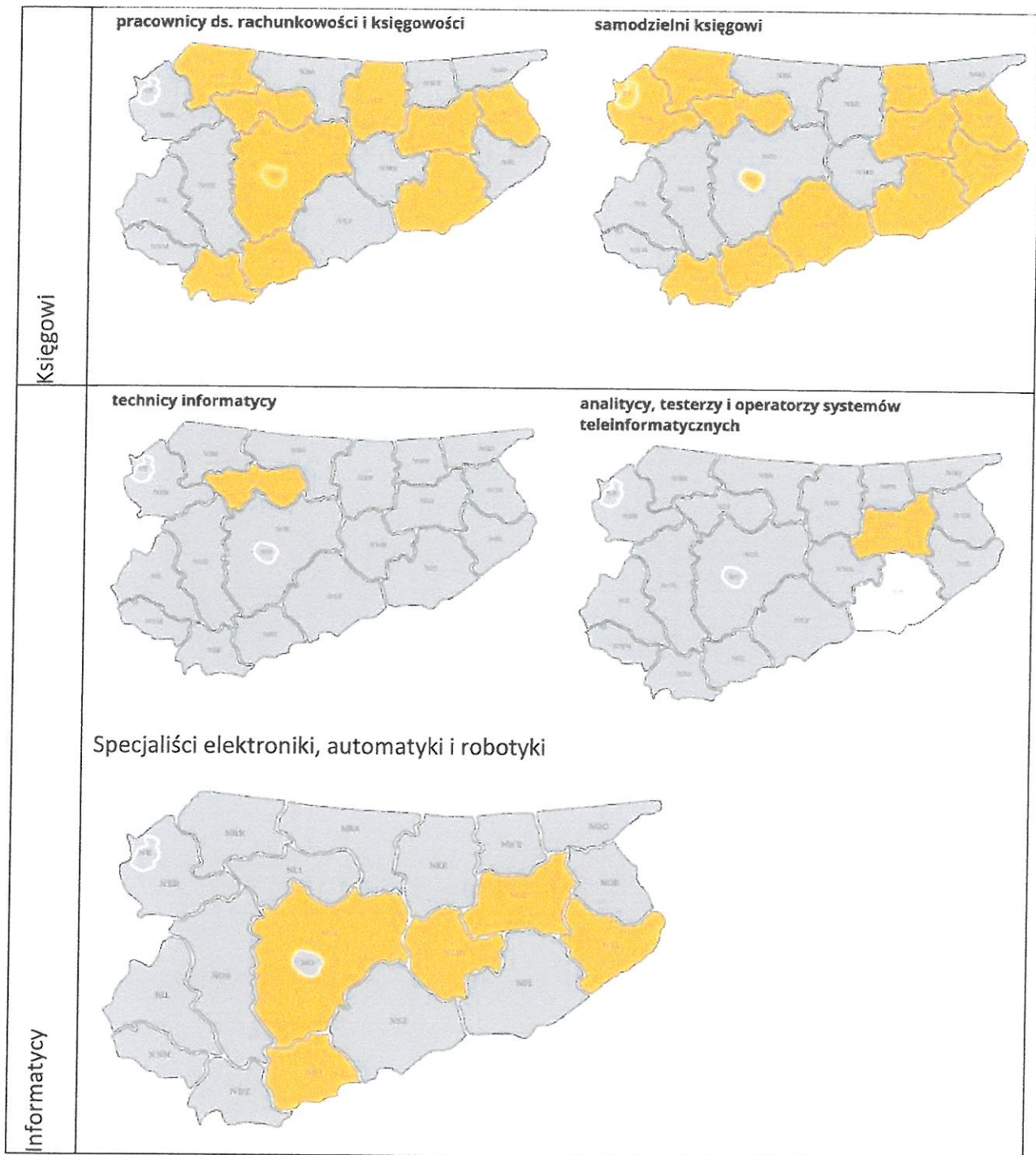
Zapotrzebowanie na wskazane wyżej zawody utrzymuje się na zbliżonym poziomie na przestrzeni lat 2016-2019, zarówno w regionie, jak i w samym powiecie nidzickim.

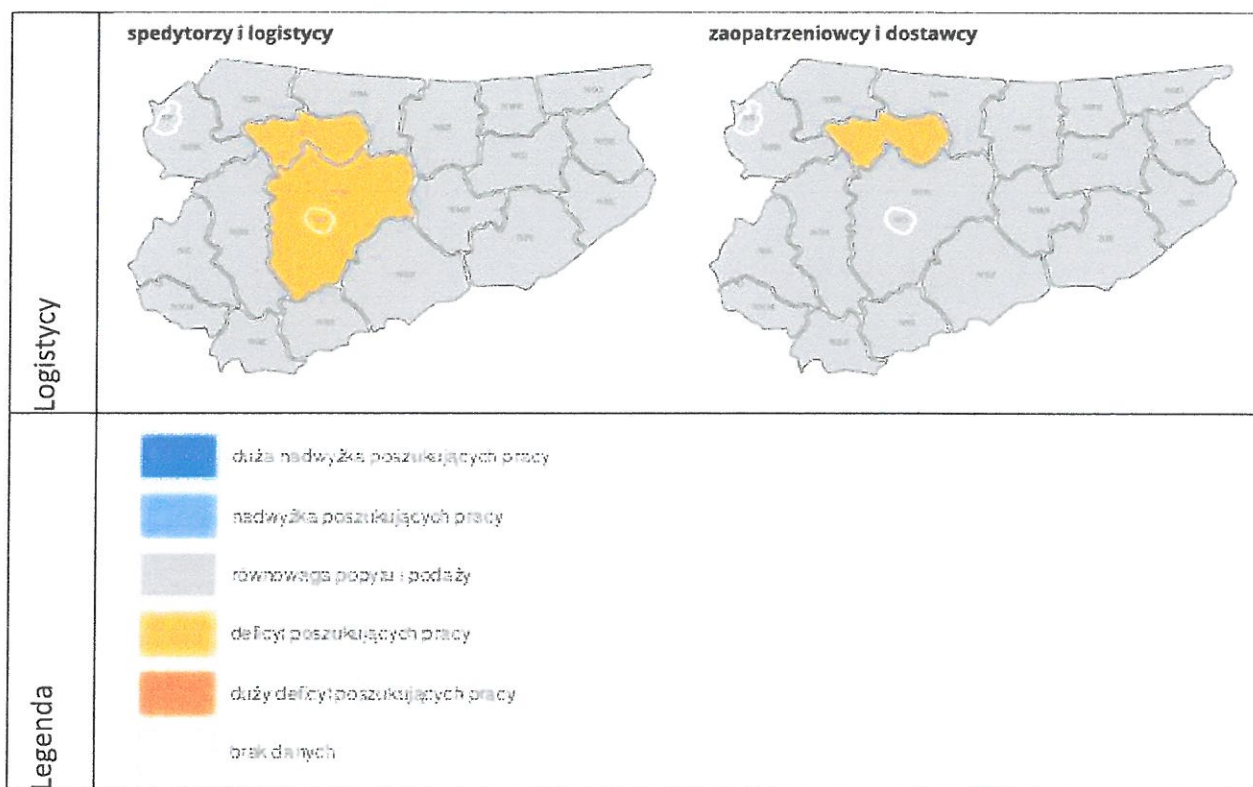
Prognoza relacji pomiędzy dostępnymi pracownikami a potrzebami pracodawców w wybranych zawodach w regionie i powiecie na rok 2020, zobrazowana została na poniższych mapach. Wskazać trzeba, że analizowane zawody w latach 2016-2019 były deficytowe lub w stanie równowagi na terenie powiatu nidzickiego. W okolicznych powiatach jednak, zdecydowana większość z nich wskazywana była i jest jako deficytowa, z czego można wnioskować, że absolwenci szkół zawodowych kształcących we wskazanych kierunkach w najbliższych latach raczej nie powinni mieć problemów ze znalezieniem pracy, jeżeli nie w samym powiecie nidzickim, to co najmniej w najbliższej jego okolicy.



Rysunek 1. Relacje pomiędzy dostępnymi pracownikami, a potrzebami pracodawców w wybranych zawodach w regionie i powiecie nidzickim – prognoza na rok 2020.







Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Barometr Zawodów, Prognoza dla województwa i powiatu nidzickiego na rok 2020



3 KLUCZOWE ZJAWISKA I TRENDY ORAZ CZYNNIKI WARUNKUJĄCE ŚREDNIOTERMINOWY ROZWÓJ

Jakkolwiek gospodarka województwa warmińsko- mazurskiego nie znajduje się w czołówce regionów polskich, to dysponuje szeregiem atutów, które w przypadku racjonalnego ich wykorzystania mogą stanowić trwałe podstawy stabilnego wzrostu w dającej się przewidzieć przyszłości, na pewno zaś w perspektywie średnioterminowej.

Wśród zdefiniowanych bogactw regionalnych, mogących stanowić podstawę stabilnego rozwoju, o dużym potencjale konkurencyjnym, a co za tym idzie charakteryzującego się wysoką wartością dodaną, wymienić należy następujące zasoby⁸:

- wód słodkich wysokiej jakości, zarówno powierzchniowych jak i podziemnych;
- drewna, pochodzące ze zrównoważonej gospodarki leśnej prowadzonej przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe;
- rolne, związane z niezdegradowanymi antropogenicznie areałami ziem uprawnych, a tym samym możliwy do wykorzystania w produkcji żywności wysokiej jakości.

Należy zauważyć, że już obecnie region Warmii i Mazur osiągnął wysoki stopień specjalizacji w branżach związanych z produkcją: mięsa, wyrobów mleczarskich, wyrobów stolarskich i ciesielskich dla budownictwa, mebli, a także produkcji metalowo- maszynowej.

Regionalna Strategia Innowacyjności Województwa Warmińsko- Mazurskiego do roku 2020, dokument pierwszorzędny w przypadku projektowania działań związanych z rozwojem regionu w perspektywie średnioterminowej (i zgodnie z propedeutyką działań wspieranych przez mechanizmy finansowe i programy operacyjne Unii Europejskiej, tj. zasadą programowania) ukierunkowana jest na budowanie innowacyjności specjalizacji regionalnych szczególnie znaczenie mają sektory:

- turystyczny (z nowymi formami usług);
- ICT (information and communication technologies);
- meblarski;

⁸ Dziemianowicz W., Szlachta J. (2012), Konkurencyjność Warmii i Mazur – diagnoza problemowa, Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Warszawa



-spożywczy (dostarczający żywność wysokiej jakości).

Istotnym i zdefiniowanym problemem w zakresie realizacji celów założonych w ww. dokumencie jest m.in. niedobór profesjonalnych kadr o charakterze ilościowo- jakościowym, który spowodowany jest nie tylko ich odpływem do innych regionów Polski, ale także niedostosowaniem lokalnej oferty edukacyjnej do potrzeb lokalnego rynku pracy, co predestynuje konieczność ściślejszego powiązania uczelni wyższych i szkół zawodowych/technicznych z gospodarką regionu. Może to nastąpić m.in. przez kształcenie w ramach zamówień edukacyjnych, rozwój współpracy i aktywizację edukacyjną, w postaci staży dla absolwentów oraz praktyk zawodowych.

Nieodłącznym warunkiem powodzenia podejmowanych w przedmiotowym aspekcie, jest dostosowanie bazy edukacyjnej, poprzez:

- tworzenie nowych kierunków kształcenia oraz dostosowanie istniejących, zgodnie z wymogami gospodarki oraz lokalnego rynku pracy (na podstawie bieżącej współpracy o charakterze konsultacyjno- informacyjnym z przedstawicielami lokalnego sektora MŚP)
- ukierunkowanie części profili edukacyjnych na inteligentne specjalizacje (związane z sektorami: turystycznym, ICT, meblarskim i spożywczym);
- rozwój kształcenia ustawicznego, doradztwa zawodowego;
- metodyczna ewaluacja kompetencji uczniów oraz nauczycieli.

Powyższe działania zasługują na szczególne uwzględnienie i poparcie, chociażby ze względu na fakt, że województwo warmińsko- mazurskie, pomimo stopniowego poprawiania się sytuacji ekonomicznej kraju nadal cechuje się jedną z najwyższych stóp bezrobocia wśród młodzieży, co jednoznacznie wskazuje, że na polu modernizacji i wzrostu potencjału bazy edukacyjnej pozostało jeszcze wiele do zrobienia.

Z aktywnych na terenie Powiatu Nidzickiego 2 406 podmiotów gospodarczych, 118 to zakłady zatrudniające ponad 9 osób (małe przedsiębiorstwa), w dużej części lokujące się swoją ofertą produktowo- usługową w zakresie „Inteligentnych Specjalizacji Województwa Warmińsko- Mazurskiego: Drewno i Meblarstwo”. Wskazać przy tym trzeba, że saldo zatrudnienia w ostatnich latach w powiecie nidzickim miało dodatni charakter. Takie wyniki oznaczają wystąpienie



symptomów ożywienia gospodarczego i wzrostu potencjału zatrudnieniowego w regionie⁹. Nie mały wpływ na to ma dynamiczny rozwój powiększonej w 2016r. Warmińsko Mazurskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, Podstrefa Nidzica. Dwanaście aktywnych zezwoleń na prowadzenie działalności gospodarczej, nakłady inwestycyjne w wysokości co najmniej 348 190 000 zł oraz zatrudnienie minimum 379 osób to rezultaty funkcjonowania nidzickiej podstrefy do końca 2018r. Tylko w 2018r. zgodę na realizację inwestycji otrzymały cztery przedsiębiorstwa¹⁰.

Od 2016r. w W-M SSE, Podstrefa Nidzica rozpoczął się intensywny proces inwestycyjny nowych przedsiębiorców. Większość przedsiębiorców już działających lub planujących rozpoczęcie działalności w Strefie funkcjonują w obszarze inteligentnych specjalizacji województwa warmińsko-mazurskiego, w tym:

Tabela 3. Przedsiębiorcy w WM SSE Podstrefa Nidzica

Nazwa	Branża		Inteligentne specjalizacje woj.w-m
ALTO sp. z o.o.	produkcja etykiet, opakowań, folii (innovacyjne produkty opakowaniowe służące do monitorowania jakości i bezpieczeństwa żywności)	Przedsiębiorca działający	tak
ELJAKO-AL sp. z o.o.	produkcja elementów elewacyjnych (wielkopowierzchniowe fasady szklane)	Przedsiębiorca działający	
FMR LISICKI Janusz Lisicki	produkcja maszyn i urządzeń dla rolnictwa	Przedsiębiorca działający	tak
Isoroc Polska S.A.	produkcja wełny mineralnej	Przedsiębiorca działający	

⁹ Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie nidzickim w 2016 roku, PUP Nidzica

¹⁰ <http://www.wmsse.com.pl/12-zezwolen-w-podstrefie-nidzica/>



Mazurskie Mleko sp. z o.o.	przetwórstwo mleka	Przedsiębiorca działający	tak
PMW Wojciech Mieczarek	produkcja mebli oraz stolarki na potrzeby budownictwa	Przedsiębiorca działający	tak
PORTA KMI POLAND Sp. z o.o. Sp. k.	produkcja drzwi	Przedsiębiorca działający	tak
PUR sp. z o.o.	produkcja poduszek	Przedsiębiorca działający Reinwestycja	Tak
MK DESIGN sp. z o.o.	Produkcja mebli	Przygotowanie do rozpoczęcia działalności	Tak
Blue Bird Poland sp. z o.o.	Produkcja innowacyjnych i ergonomicznych mebli biurowych	Przygotowanie do rozpoczęcia działalności	Tak
New Energy Transfer sp. z o.o.	Produkcja urządzeń i kompleksowych instalacji do zamiany ciepła na chłód, odzysku odpadowego ciepła niskoparametrowego na potrzeby produkcji wody gorącej oraz produkcji wody odsolonej przy pomocy technologii sorpcyjnych. Centrum B + R	Przygotowanie do rozpoczęcia działalności	Tak

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych z UM Nidzica i www.wmsse.com.pl



W związku z szeroko zakrojonymi działaniami inwestycyjnymi przewiduje się zatem, że w najbliższym czasie znacząco wzrośnie zapotrzebowanie na pracowników nie tylko w branżach reprezentowanych przez inwestorów, ale też w branżach świadczących usługi na rzecz tych przedsiębiorców, tj. branży budowlanej (realizacja procesów inwestycyjnych), obsługi finansowo-księgowej, transportowej i pokrewnych.

4 PROBLEMY I POTRZEBY PRACODAWCÓW

Do współpracy ze szkołą wstępnie wyselekcjonowanych zostało 73 przedsiębiorców z obszaru Powiatu (opis rozdz. 2.2). Analiza ich problemów i potrzeb przeprowadzona została zarówno w formie ankiety elektronicznej kolportowanej wśród przedsiębiorców/pracodawców, jak i *in statu*, w ramach quasi *case study*, bieżących kontaktów operacyjno- merytoryczno- kontrolnych, będących efektem zarówno realizacji Projektu: „Staż u pracodawcy – profesjonalny start na rynku pracy”, dofinansowanego ze środków RPO Warmia i Mazury na lata 2014-2020 (nr projektu: RPWM.02.04.01-28-0007/18), realizowanego przez Zespół Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Nidzicy jak bieżącej nawiązującej do filozofii Kaizen kooperacji, typu (*win win*).

Na 19 biorących aktywny udział w akcji ankietyzacyjnej podmiotów (zatrudniających łącznie 1 748 pracowników, w tym 1 209 na terenie Powiatu Nidzickiego), 16 jako główny problem związany rynkiem pracy wskazało: brak fachowców z odpowiednimi kwalifikacjami lub/i wykształceniem. Kolejnym problemem podniesionym przez pracodawców, najpewniej również częściowo wynikającym z pierwszego, jest kwestia nadmiernej rotacji kadr oraz brak absolwentów, których profil kształcenia byłby współbieżny z profilem produkcji lub usług realizowanym w danym zakładzie.

Jako deficytowe pracodawcy wskazali następujące zawody (wg kryterium liczby zgłoszeń):

- operator obrabiarek skrawających (w tym CNC);
- stolarz;
- tapicer;
- technik mechanik;
- technik ekonomista;



- technik pojazdów samochodowych;
- technik informatyk;
- technik logistyki;
- ślusarz;
- operator wózka widłowego/urządzeń wysokiego składowania;
- szwaczka;
- spawacz;
- pomoc księgowej;
- sprzedawca / magazynier.

Dodatkowo diagnoza potrzeb przedsiębiorców związanych z kształceniem zawodowym obejmowała wskazanie kluczowych wg nich kompetencji/umiejętności w konkretnym zawodzie/na konkretnym stanowisku pracy. Zbiorcze zestawienie kompetencji/umiejętności wskazanych jako pożądane przez pracodawców, zamieszczono w ujęciu tabelarycznym poniżej.

Tabela 4. Stanowiska/zawody zgłaszane przez Pracodawców do praktycznej nauki zawodu.

Zawód/stanowisko	Liczba uczniów zgłaszanych przez Pracodawców	Oczekiwane umiejętności w zawodzie/na stanowisku	Czy przedsiębiorca działa w branży meblowej
Spawacz, operator urządzeń w systemie CNC	5	Wiedza adekwatna dla danego zawodu np. podstawowa obsługa urządzeń, znajomość rysunku technicznego (w tym obsługa i modelowanie wykorzystujące CAD i CAM) oraz druku 3D.	tak
Murarz, cieśla, zbrojarz	5	Wiedza adekwatna dla danego zawodu, fachowość na danym stanowisku pracy.	nie
Spawacz	2	Wiedza adekwatna dla danego zawodu. Rozszerzona wiedza spawalnicza, spawanie różnych rodzajów materiałów spawalnych, samodzielna obsługa nowoczesnych urządzeń spawalniczych	nie
Operator obrabiarek skrawających (w tym CNC)	2	Wiedza adekwatna dla danego zawodu. Rozszerzona wiedza stanowiskowa. Obsługa urządzeń skrawających, ze szczególnym uwzględnieniem sterowanych komputerowo, lub uczestniczących w zintegrowanych procesach produkcyjnych, nadzorowanych elektornicznie.	nie
Technik mechanik	2	Wiedza adekwatna dla danego zawodu. Znajomość rysunku technicznego (w tym obsługa i modelowanie wykorzystujące CAD i CAM, podstawy druku 3D), przepisów BHP, obsługa pras	nie
Technik logistyki	5	Wiedza adekwatna dla danego zawodu. Rozszerzona wiedza z zakresu obsługi urządzeń magazynowych i składowania (wózki widłowe, w tym wysokiego składowania), rejestracji obrotu	tak/nie*



towarowego (metkownice, skanery, oprogramowanie specjalistyczne). Znajomość rozwiązań organizacyjno-technicznych oraz wykorzystywanych urządzeń specjalistycznych w zakresie transportu towarowego ciężkiego (tzw. TIR).

Technik informatyk

Wiedza adekwatna dla danego zawodu. Poszerzone umiejętności z zakresu projektowania, budowy/rozbudowy multifunkcyjnych sieci teletransmisyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem techniki światłowodowej. Ugruntowana i uzupełniona praktycznie wiedza z zakresu bieżącej eksploatacji, serwisu, napraw urządzeń komputerowych stanowiskowych oraz infrastruktury sieci FTTH - Sieci Nowej Generacji, Active Optical Network – Point to Point, Passive Optical Network. Bezpieczeństwo (w tym odzyskiwanie) danych operacyjnych oraz kluczowych dla przedsiębiorstwa. Obsługi i konserwacja urządzeń druku 3D

nie

*Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety problemowej skierowanej do pracodawców; * obejmuje zagregowane zgłoszenie przedsiębiorców zarówno z branży meblarskiej jak i spoza niej.*

Ekstrapolując obecny i ustalony na podstawie ankietyzacji stan faktyczny, na oczekiwany wzrost gospodarczy w perspektywie średnioterminowej, można przypuszczać, że brak pracowników produkcyjnych posiadających odpowiednie kompetencje oczekiwane przez pracodawców, stanie się jedną z głównych barier wzrostu lokalnych przedsiębiorstw, szczególnie w świetle ujemnej migracji obejmującej w dużej mierze młodych mieszkańców Powiatu (zjawisko to jest koherentne z jednym ze zdiagnozowanych wśród uczniów szkół zawodowych problemów, polegającym na braku perspektyw na podjęcie pracy w miejscu zamieszkania lub najbliższej okolicy, gdzie ponad 32% badanych wskazało, że planuje poszukiwanie pracy po zakończeniu nauki zawodu poza terenem województwa warmińsko-mazurskiego, a 24% nawet poza terenem kraju).

Po wstępnym badaniu pracodawców pod kątem podjęcia współpracy w zakresie kształcenia zawodowego uczniów ZSZiO w Nidzicy nawiązania lub/i kontynuowanie jej zadeklarowało 13 pracodawców (zawarte porozumienia o współpracy – zestawienie tabelaryczne poniżej). Kilku następnym wyraziło zaś wstępnie intencję nawiązania ze Szkołą współpracy w przedmiotowym zakresie.

Pogłębiona diagnoza problemów i potrzeb tych Pracodawców wykazała najczęściej powtarzające się braki:

- branża mechaniki pojazdów samochodowych - brak fachowców z zakresu mechaniki pojazdów z uprawnieniami spawalniczymi (na rynku dostępni są albo mechanicy albo spawacze, tymczasem pracodawcy wskazują, że najbardziej pożądanym i efektywnie wykorzystanym przez nich pracownikiem jest taki, który będzie posiadał wiedzę i umiejętności z obu dziedzin); w szczególności jest to umiejętność pożądana przez pracodawcę, którego zakres działalności obejmuje naprawę autocystern (renomowana w branży firma o ponadlokalnym zasięgu działalności).



- branża budowlana - deficyt absolwentów z uprawnieniami do prowadzenia pojazdów mechanicznych (prawo jazdy kat.B), istotnymi z punktu widzenia wzrastającej mobilności realizowanych przez nich zleceń; absolwenci szkół najczęściej uprawnienia te zdobywają już po zakończeniu nauki, w pierwszych miesiącach nowopodjętej pracy, podczas gdy pracodawcy oczekują od nich mobilności w zasadzie w momencie podejmowania zatrudnienia; podobne potrzeby zgłaszane są przez pracodawców z branży samochodowej, gdzie od pracownika oczekuje się pełnej mobilności umożliwiającej realizację części zleceń poza siedzibą pracodawcy (np. uruchomienie pojazdów poza warształem, zakup i dostawa części zamiennych, holowanie pojazdów niesprawnych itp.),

- branża usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych i pracodawcy posiadający własne działy kadrowe i księgowe - brak absolwentów posiadających kompleksową wiedzę i umiejętności z zakresu obsługi księgowej, finansowej, kadrowej i płacowej przedsiębiorstwa, co przy rosnącej komplikacji systemów finansowo - księgowych (zwłaszcza klasy ERP), wspomagających zarządzanie firmami, jest niezbędne do prawidłowej realizacji procesów obsługowych.

-branża logistyczna- brak absolwentów, których wiedza teoretyczna poszerzona jest o aspekt praktyczny, w szczególności zaś użytkowanie specjalistycznych systemów zarządczych (w tym opartych o ERP), obsługę infrastruktury transportu i magazynowania (w tym wysokiego), identyfikacji, obrotu itd..

- branża informatyczna- deficyty wiedzy z zakresu: projektowania, obsługi, konfiguracji oraz serwisu sieci FTTH oraz software/hardware im towarzyszącego; CAD/CAM, w szczególności w aspekcie zaawansowanej obsługi, serwisu i konfiguracji urządzeń typu *3DPrinting*

Pracodawca	Branża	Kierunek kształcenia zbieżny z działalnością przedsiębiorcy	Liczba możliwych staży do zrealizowania		Zakres niezbędnych do uzupełnienia kwalifikacji/kompetencji stażystów
			2020	2023	
Biuro Obsługi Firm s.c. Katarzyna Wiejak, Piotr Wiejak	Usługowo księgowo	TE	32	24	Kadry i płace, Specjalistyczne systemy ERP
	Budowlana	TB, TE	12 24	6 15	Prawo jazdy kat.B Kadry i płace, obsługa infrastruktury magazynowej i logistycznej (hardware/software).
DOM Sp. z o.o. Sp.k.					Spawacz 141 TIG
Auto-Technika Kunicki Sp. j.	Samochodowa	TPS	18	12	Prawo jazdy kat.B
Przedsiębiorstwo Budowlane "MAX-BUD" Sp. z o.o.	Budowlana	TB	27	15	Prawo jazdy kat.B
Kambud PPH. Kamiński R.	Budowlana	TB	6	6	Prawo jazdy kat.B



PUR Sp. z o.o.	Tapicerska	TE, TL	12	6	Kadry i płace, obsługa infrastruktury magazynowej i logistycznej (hardware/software)), Specjalistyczne systemy ERP.
Auto-Moto-Serwis Jan Michalak, Łukasz Michalak s.c.	Samochodowa	TPS	12	12	Spawacz 141 TIG
Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „ELDA” Zakład Naprawy Autocystern	Samochodowa	TPS, TL	6	6	Spawacz 141 TIG, Prawo jazdy kat.B, Specjalistyczne systemy ERP
Spółem „Powszechna Spółdzielnia Spożywców” w Nidzicy	Handlowa	TE, TL	15	12	Kadry i płace, Prawo jazdy kat.B, obsługa infrastruktury magazynowej i logistycznej (hardware/software)j.
KRAM Sp.j	Handlowa	TB, TE, TL	16	12	Kadry i płace, Prawo jazdy kat.B Obsługa infrastruktury magazynowej i logistycznej.
PORTA KMI POLAND Sp. z o.o. Sp. k.	Produkcyjna	TB, TE, TL,	18	12	Prawo jazdy kat.B, Obsługa infrastruktury magazynowej i logistycznej (hardware/software).
Hardsoft s.c.	Informatyczna	TI	9	6	Prawo jazdy kat.B, Sieci FTTH (budowa, serwis), Druk 3D
Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „Finkieklan”	Transportowo-spedycyjna	TPS, TE, TL	9	6	Prawo jazdy kat.B, Obsługa infrastruktury logistycznej i ciężkiego transportu drogowego (hardware/software).



5 PROBLEMY I POTRZEBY MŁODZIEŻY WCHODZĄCEJ NA RYNEK PRACY

Analiza problemów i potrzeb młodzieży przeprowadzona została w formie ankiety elektronicznej kolportowanej wśród uczniów klas 1-3 Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Nidzicy im. Stanisława Staszica, kształcących się następujących zawodach:

- technik ekonomista (78 osób);
- technik informatyk (86 osób),
- technik logistyk (53 osoby),
- technik budownictwa (13 osób);
- technik pojazdów samochodowych (49 osób).

Badanie problemów i potrzeb młodzieży przeprowadzono w odniesieniu do następujących dziedzin:

1. Nauki w szkole, w tym:

- a) przyczyny wyboru szkoły;
- b) oceny atrakcyjności wybranego zawodu;
- c) charakterystyki wiedzy zdobywanej w szkole;
- d) preferencji z zakresie przekazywania wiedzy;
- e) oceny przydatności zdobytej wiedzy w pracy zawodowej;
- f) ogólnej oceny nauczania;

2. Planów na przyszłość, w tym:

- a) planów zawodowych po ukończeniu szkoły;
- b) kontynuowania nauki w zawodzie;
- c) oczekiwanego czasu poszukiwania pracy po zakończeniu nauki;
- d) miejsca poszukiwania pracy;

3. Potrzeb w zakresie kształcenia praktycznego, w tym:

- a) zainteresowanie dodatkowymi stażami w pracy;



b) zainteresowanie innymi formami kształcenia praktycznego;

5.1 Nauka w szkole.

56% ankietowanych uczniów *en bloc* wyraziło opinię, że uczy się atrakcyjnego na rynku pracy zawodu. 12% z nich do nauki w Zespole Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących im. Stanisława Staszica zachęconych zostało przez rodziców, 22% oparło się na opinii kolegów i rówieśników. Stosunkowo liczna grupa (27%) naukę w ZSZiO wybrała ze względu na przekonanie o stosunkowo łatwym znalezieniu pracy po ukończeniu nauki. Najmniej licznym wariantem zaznaczonym przez ankietowanych (6%), był wybór związany z oczekiwaniami wobec kadry nauczycielskiej. Pozostali respondenci (30% odpowiedzi), jako przyczynę wyboru szkoły podali: inne przyczyny.

Na pytanie, czy ponownie wybraliby ten sam zawód, większość uczniów odpowiedziała tak, przy czym liczba odpowiedzi twierdzących wahała się w przedziale 70-85%. Niemniej jednak niepokojącym zjawiskiem, wymagającym głębszej analizy są motywacje pozostałej części ankietowanych, zasadniczo zaś określenie przyczyn braku pewności co do słuszności wyboru zawodu w ramach którego respondenci pobierają naukę.

W odpowiedzi na próbę oceny wybranego przez siebie zawodu (w skali 1- ocena najniższa, 5 ocena najwyższa), odpowiedzi uczniów w każdym zawodzie kształtowały się na poziomie średniej oceny wynoszącej 4.

Tabela 5. Ocena wybranego zawodu.

Ocena wybranego zawodu - technik budownictwa							Średnia ocena, w tym:
Liczba udzielonych ocen	5	4	3	2	1		
ciekawý	8	4	1	0	0	nieciekawý	5
trudny	0	6	7	0	0	łatwy	3
specjalistyczny	7	2	2	2	0	uniwersalny	4
z przyszłością	8	3	1	1	0	nieprzyszłościowy	4
poszukiwany na rynku pracy	10	2	1	0	0	brak ofert pracy	5
dobrze płatny	5	6	2	0	0	słabo płatny	4

Ocena wybranego zawodu - technik ekonomista							Średnia ocena, w tym:
Liczba udzielonych ocen	5	4	3	2	1		
ciekawý	9	43	23	2	1	nieciekawý	4



trudny	7	38	24	7	2	łatwy	4
specjalistyczny	9	24	34	7	4	uniwersalny	3
z przyszłością	42	28	7	0	1	nieprzyszłościowy	4
poszukiwany na rynku pracy	10	39	26	2	1	brak ofert pracy	4
dobrze płatny	18	47	12	0	1	słabo płatny	4

Ocena wybranego zawodu - technik logistyk

Liczba udzielonych ocen	5	4	3	2	1		Średnia ocena, w tym:
ciekawy	10	27	13	3	0	nieciekawy	4
trudny	4	27	20	0	2	łatwy	4
specjalistyczny	9	6	28	6	4	uniwersalny	4
z przyszłością	29	18	6	0	0	nieprzyszłościowy	4
poszukiwany na rynku pracy	9	22	21	1	0	brak ofert pracy	4
dobrze płatny	11	27	15	0	0	słabo płatny	4

Ocena wybranego zawodu - technik informatyk

Liczba udzielonych ocen	5	4	3	2	1		Średnia ocena, w tym:
ciekawy	15	39	31	0	1	nieciekawy	4
trudny	8	32	40	6	0	łatwy	4
specjalistyczny	20	30	29	7	0	uniwersalny	4
z przyszłością	50	32	1	3	0	nieprzyszłościowy	4
poszukiwany na rynku pracy	46	35	5	0	0	brak ofert pracy	4
dobrze płatny	16	55	12	3	0	słabo płatny	4

Ocena wybranego zawodu - technik pojazdów samochodowych

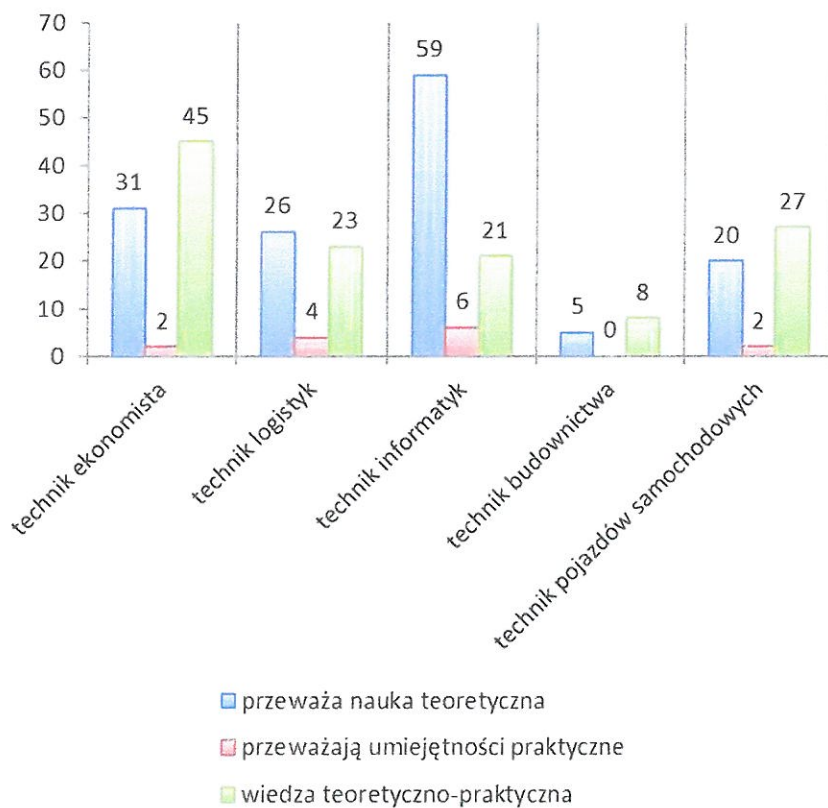
Liczba udzielonych ocen	5	4	3	2	1		Średnia ocena, w tym:
ciekawy	26	15	6	2	0	nieciekawy	4
trudny	4	24	18	3	0	łatwy	4
specjalistyczny	6	21	20	2	0	uniwersalny	4
z przyszłością	27	16	5	1	0	nieprzyszłościowy	4
poszukiwany na rynku pracy	10	27	7	5	0	brak ofert pracy	4
dobrze płatny	7	26	14	1	1	słabo płatny	4

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety problemowej skierowanej do uczniów

Opinie uczniów na temat charakteru wiedzy zdobywanej w szkole (w ujęciu proporcji pomiędzy wiedzą praktyczną, a teoretyczną), przedstawione zostały na wykresie poniżej:



Wykres 3. Opinie uczniów na temat charakteru przekazywanej wiedzy.

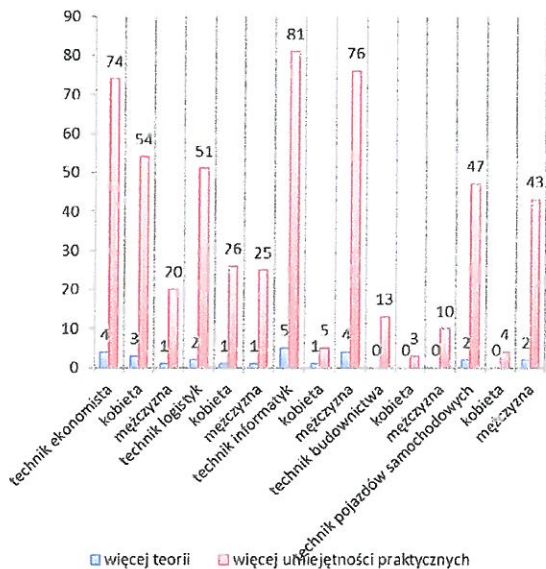


Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety problemowej skierowanej do uczniów

We wszystkich badanych przypadkach, jako dominujący, lub co najmniej współistotny charakter uzyskiwanej wiedzy, respondenci wskazali tę o charakterze praktyczno- teoretycznym, co jest zasadniczo oceną pozytywną prowadzonych zajęć. W przypadku jednak pogłębienia przedmiotowej analizy o kwestię wyboru na które z powyższych umiejętności powinno się nałożyć większy nacisk w przyszłości, każda z grup reprezentujących analizowane zawody jednoznacznie i bez jakichkolwiek wątpliwości wskazała istotne deficyty w odniesieniu do przekazywanych w ramach zajęć umiejętności praktycznych. Fakt ten w aspekcie jego jednoznaczności i niewielkiej przestrzeni interpretacyjnej, skłania do nieuchronnej refleksji nad zagadnieniem zmodyfikowania oferty edukacyjnej Szkoły oraz CKP w przedmiotowym zakresie, tj. powiększenia wolumenu godzin przeznaczonych na zajęcia praktyczne, najlepiej zaś realizowanie ich *in statu*, na terenie zakładów potencjalnych pracodawców, *ergo* podmiotów gospodarczych, o dużym nasileniu kultury organizacyjnej oraz innowacyjności.



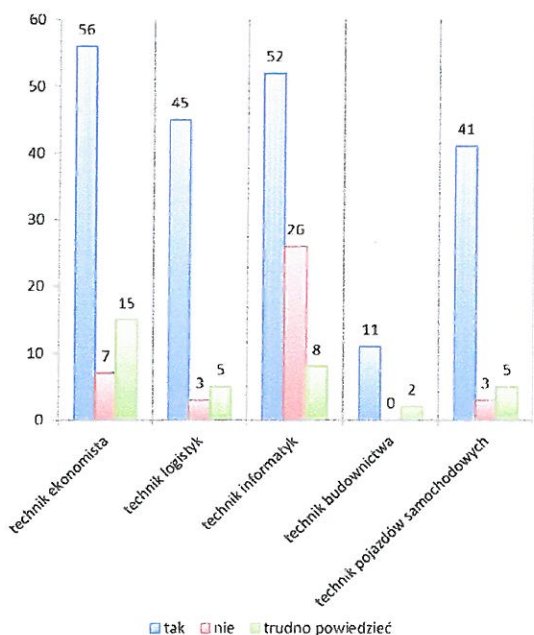
Wykres 4. Oczekiwania uczniów w zakresie przekazywanej wiedzy.



Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety problemowej skierowanej do uczniów

Ocenę dokonanej przez respondentów przydatności zdobytej wiedzy, w przyszłej pracy zawodowej przedstawiono na diagramie poniżej.

Wykres 5. Ocena przydatności zdobytej wiedzy w przyszłej pracy zawodowej.



Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety problemowej skierowanej do uczniów



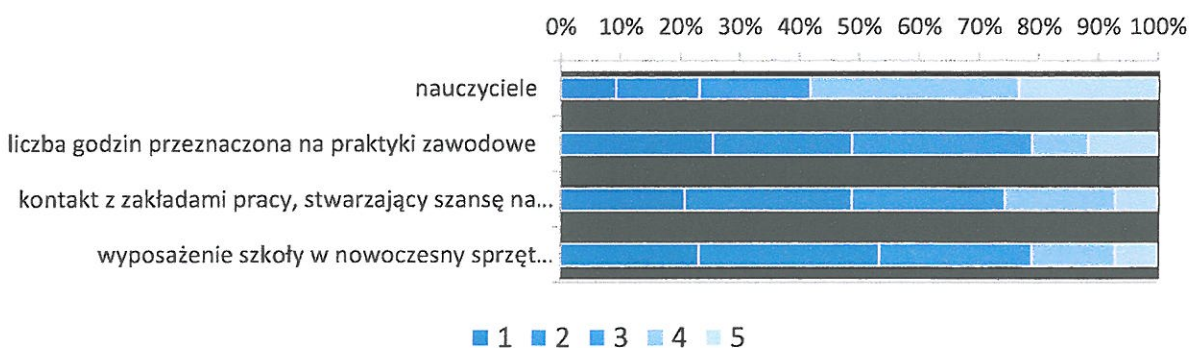
Na pogłębioną refleksję zasługuje w tym przypadku grupa uczniów, które udzieliła odpowiedzi: trudno powiedzieć. Powyższa okoliczność, jakkolwiek może mieć charakter wieloprzyczynowy, wskazuje na możliwość (o charakterze istotnym) niepewności respondentów, co do faktycznej przydatności zdobytej wiedzy lub nieumiejętności (a także niedostatecznej ilości sytuacji to umożliwiających) odniesienia jej do realiów istniejących na rzeczywistym, konkurencyjnym rynku pracy oraz na realnych stanowiskach.

Analiza ogólnej oceny nauczania realizowanego w Zespole Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących im. Stanisława Staszica w Nidzicy poprzedzona została ankietyzacją, badającą w sposób syntetyczny zdanie respondentów na temat następujących obszarów:

- nauczyciele;
- liczba godzin przeznaczona na praktyki zawodowe;
- kontakt z zakładami pracy stwarzający szansę na zatrudnienie po ukończeniu nauki;
- wyposażenie w nowoczesny sprzęt wspomagający naukę.

Wyniki analizy przedstawione zostały poniżej.

Wykres 6. Ocena nauczania w szkole.



Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety problemowej skierowanej do uczniów

Uzyskane niniejszym wyniki są zasadniczo komplementarne z tymi otrzymanymi w uprzednio poczynionych analizach, tj.:

- Opinii uczniów na temat przekazywanej wiedzy;



- Oczekiwaniami uczniów na temat przekazywanej wiedzy.

Na uwagę zasługuje kwestia, zauważalnej tendencji o charakterze negatywnym, tj. odwrotnej proporcjonalności pomiędzy koniecznością nasycenia środkami technicznymi niezbędnymi do prawidłowej realizacji przedmiotów i praktyk w danym zawodzie, a zarejestrowaną oceną obszarową. Tendencja rzutuje również najprawdopodobniej na ocenę kompetencji nauczycieli (w ramach mechanizmu, którego etiologia, również ze względu na zakres przyjętych obszarów badawczych, wydaje się nie być do końca jasna), ze szczególnym uwzględnieniem przedmiotów zawodowych, co w dalszej konsekwencji może prowadzić do zaniechania lub porzucenia wybranej ścieżki zawodowej.

Reasumując, wyniki przedmiotowej analizy wskazują na konieczność pilnego podjęcia działań sanacyjnych indagowanych obszarów, gdyż brak aktywności w tym zakresie już w perspektywie krótkoterminowej skutkować może, poważnym obniżeniem bonitetu Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących im. Stanisława Staszica w Nidzicy, jako dobrego wyboru edukacyjnego dla obecnych i przyszłych jej uczniów.



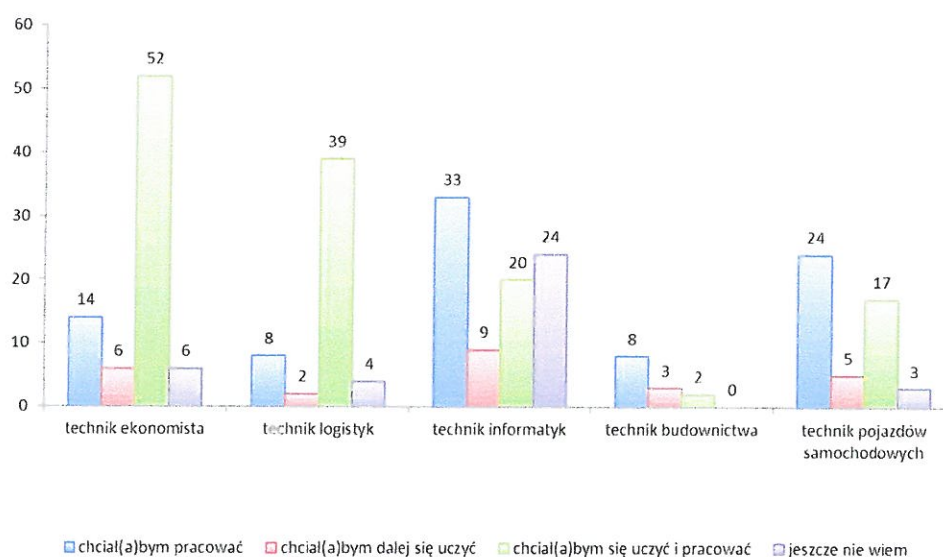
5.2 Plany na przyszłość

Ogółem 31% respondentów ankiety wskazało, że po ukończeniu szkoły chciałoby pracować.

Najliczniejsza grupa ankietowanych, bo 47% wskazała, że w przyszłości najchętniej chciałaby się uczyć i pracować. Pozostałe chciałbym dalej się uczyć, oraz jeszcze nie wiem, wybrało odpowiednio 9% i 13% badanych.

Odpowiedzi uczniów, w postaci graficznej przedstawiono na wykresie poniżej:

Wykres 7. Plany ankietowanych po ukończeniu szkoły.

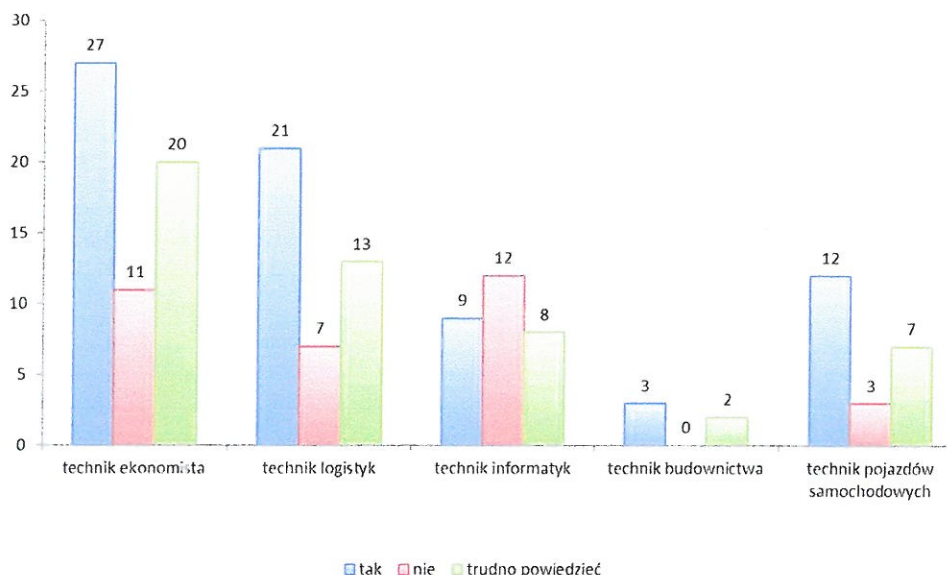


Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety problemowej skierowanej do uczniów

Na pytanie, czy kontynuacja nauki odbywać się będzie w wybranym dotychczas zawodzie, ankietowani odpowiedzieli następująco:



Wykres 8. Plany ankietowanych w odniesieniu do kontynuacji nauki w wybranym zawodzie.



Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety problemowej skierowanej do uczniów

Na uwagę zasługuje stosunkowo liczna grupa indagowanych odpowiednio 19% dla technika ekonomisty, 17% dla technika logistyka, 15% dla technika informatyka oraz 14% dla technika pojazdów samochodowych, którzy nie planują kontynuacji nauki w obecnym zawodzie. Tożsamo dotyczy to jeszcze liczniejszej grupy, która odpowiedziała: trudno.

Powyższe odpowiedzi świadczyć mogą o niejkiej i dość istotnej niepewności respondentów odnośnie swojej przyszłości zawodowej, tylko bowiem w przypadku zawodu technik pojazdów samochodowych suma odpowiedzi tak jest zdecydowanie większa od sum nie i trudno powiedzieć. W pozostałych przypadkach, suma odpowiedzi j.w. co do zasady się równoważy.

Powyższe ustalenia wpisują się w wyniki analizy odpowiedzi udzielonych na pytanie odnośnie oczekiwanego czasu i miejsca poszukiwania pracy, które w formie graficznej przedstawione zostały poniżej.



Ankietowani uczniowie w różnym udziale i w zależności od zawodu w którego się uczą nie są w stanie choćby podjąć próby oszacowania czasu niezbędnego do znalezienia pracy w wyuczonym zawodzie, w pozostałej części zaś oceniają ten okres od jednego do 6 miesięcy.

Wyjaśnieniem trudności ankietowanych, w odniesieniu do uściślenia czasu poszukiwania pracy po zakończeniu szkoły, wydaje się być planowane miejsce poszukiwania pracy. Tylko 13% absolwentów wiąże swoją przyszłość zawodową z Miastem Nidzica lub Powiatem Nidzickim. Największa część przyszłych absolwentów swoją przyszłość zawodową wiąże z migracją (z wyjazdem z kraju włącznie), bądź też jeszcze nie podjęła jakiegokolwiek decyzji w tej kwestii.

Jakkolwiek zjawisko to może mieć charakter wieloprzyczynowy, stoi częściowo w sprzeczności z oznakami postępującej poprawy w zakresie podaży pracy na terenie Powiatu Nidzickiego. Szczególnie jest to widoczne w związku z wynikami analiz ankiet przedsiębiorców uzyskanych, w ramach przygotowań do realizacji niniejszego opracowania (patrz też Rozdział 4).

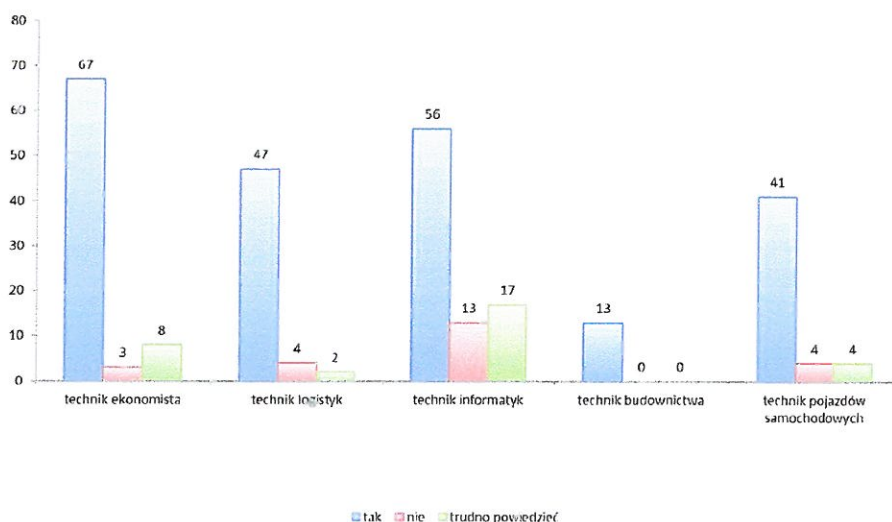
Niestety zgłaszane przez pracodawców oczekiwania, w dużej mierze nie korespondują z ofertą edukacyjną Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących im. Stanisława Staszica oraz Centrum Kształcenia Praktycznego w Nidzicy. Wydaje się również, że kanał przepływu informacji pomiędzy sektorem edukacyjnym a komercyjnym jest niewystarczająco drożny. Powyższa teza jest koherentna z ustalonymi w trakcie ankietyzacji oczekiwaniami uczniów w zakresie sposobów przekazywania wiedzy, tj. kładzenia większego nacisku na wiedzę praktyczną, w domyśle przekazywaną w trakcie praktyk na terenie miejscowych i lokalnych zakładów pracy. Działania uwspólniające i dopasowujące wzajemne propozycje oraz oczekiwania pomiędzy lokalnym sektorem komercyjnym i edukacyjnym na pewno przyczyniły by się do poprawienia pozycji konkurencyjnej lokalnych przedsiębiorców (związanej z dostępem do kompetentnego kapitału ludzkiego bez konieczności poszukiwania go na zewnątrz z jednej strony oraz wzmocnienia bonitetu Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących im. Stanisława Staszica i Centrum Kształcenia Praktycznego w Nidzicy. *A contrario*, nie podjęcie powyższych działań stanowić będzie istotną barierę rozwoju całego Powiatu Nidzickiego, m.in. mogącą skutkować odstąpieniem od lokalizacji nowych przedsięwzięć przez potencjalnych inwestorów zewnętrznych oraz zaniechaniem rozbudowy przedsiębiorstw ze strony podmiotów już istniejących (m.in. na terenie Warmińsko Mazurskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, Podstrefa Nidzica), w związku z brakiem odpowiedniej ilości i jakości kapitału ludzkiego o oczekiwanych kompetencjach.



5.3 . Potrzeby w zakresie kształcenia praktycznego

Przeprowadzone w ramach niniejszego badania ustalenie czy uczniowie zgłaszają zainteresowanie dodatkowymi stażami pracy, dało odpowiedź jednoznacznie pozytywną.

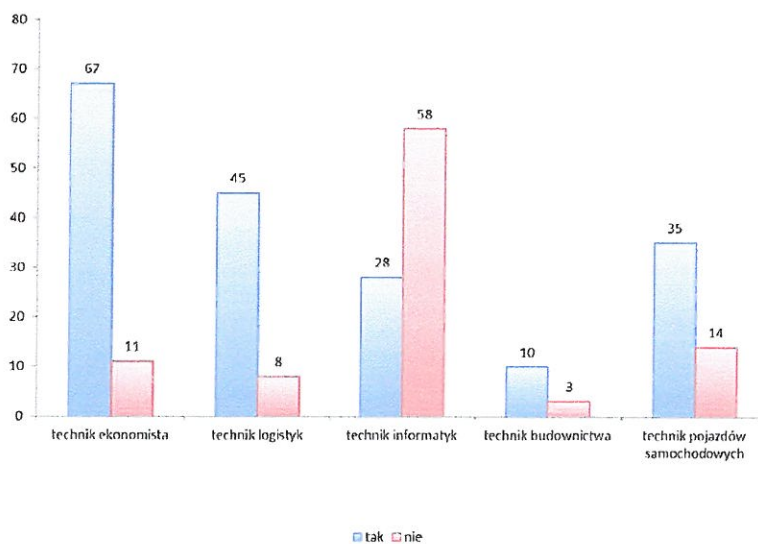
Wykres 9. Uczniowie zainteresowani dodatkowymi stażami pracy.



Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety problemowej skierowanej do uczniów

Nieco inaczej przedstawiało się stanowisko respondentów odnośnie innych form kształcenia praktycznego.

Wykres 10. Uczniowie zainteresowani innymi formami kształcenia praktycznego.





Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety problemowej skierowanej do uczniów

Istotne różnice w analizowanym przypadku wskazywać mogą na fakt identyfikacji przez uczniów działań odnośnie innych form kształcenia praktycznego na takie, które realizowane są na terenie szkoły (w odróżnieniu od stażów pracy, z natury rzeczy odbywających się na w danym przedsiębiorstwie).

Jak widać zatem ankietowani w dużej mierze nie postrzegają szkoły jako podmiotu, którego działalność nawet w ujęciu addytywnym, wykraczającym poza proces standardowy proces edukacyjny, może w sposób znaczący i poniekąd jednoznaczny podnieść ich szanse progresji kariery zawodowej. Potencjalne przyczyny tego zjawiska omówione zostały w Rozdziale 5.1 Nauka w szkole, wśród głównych zaś wymienić należy:

- - zbyt małą liczbę godzin przeznaczonych na praktyki zawodowe;
- niedostateczny kontakt z zakładami pracy stwarzający szansę na zatrudnienie po ukończeniu nauki;
- nienowoczesne i nieprzystające do obowiązujących standardów na rynku komercyjnym wyposażenie w sprzęt wspomagający naukę, ze szczególnym uwzględnieniem warsztatów szkolnych.

Zważywszy na powyższe należy domniemywać, że podjęcie działań sanacyjnych na terenie Zespołu Szkół Zawodowych oraz Centrum Kształcenia Praktycznego w Nidzicy może znacząco zmienić opinię uczniów na temat innych form kształcenia praktycznego realizowanych na terenie placówek. W szczególności w sytuacji, kiedy to stanowią one będą przyczynek do zapoznania się z najnowszymi technologiami oraz trendami w nauczonym zawodzie. Szczególnie w przypadku jeżeli działania takie będą realizowane w postaci ciekawych (również poznawczo projektów), w tym o również o charakterze częściowo komercyjnym.



6 PROBLEMY I POTRZEBY SZKOŁY

W kontekście przeprowadzonej diagnozy problemów i potrzeb lokalnych pracodawców oraz uczniów Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Nidzicy stwierdzić należy wystąpienie 2 podstawowych obszarów problemowych:

1. Niedopasowanie oferty edukacyjnej ZSZiO i CKP w Nidzicy do potrzeb lokalnego rynku pracy, gdzie podstawowe braki w ofercie można stwierdzić w następujących zawodach:
 - a. technik logistyk;
 - b. technik informatyk,
 - c. tapicer;
 - d. ślusarz;
 - e. spawacz;
 - f. technik ekonomista;
 - g. technik pojazdów samochodowych;
 - h. lakiernik;
 - i. tapicer;
 - j. frezer;
 - k. tokarz;
 - l. szwaczka.
2. Zdecydowany brak umiejętności i praktycznego doświadczenia zawodowego Uczniów techników, mogący wpłynąć na ich zatrudnialność po zakończeniu procesu edukacji, w następujących zawodach:
 - a. Technik logistyk
 - b. Technik informatyk
 - c. Technik ekonomista
 - d. Technik pojazdów samochodowych

Biorąc powyższe pod uwagę przeprowadzono inwentaryzację zasobów technicznych, organizacyjnych i kadrowych ZSZiO i CKP w Nidzicy, która miała zbadać luki w tym zakresie, biorąc pod uwagę zgłoszone problemy i potrzeby pracodawców i uczniów.

Inwentaryzacja zasobów techniczno – organizacyjnych Szkoły prowadzona była w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy prawa. Porównanie posiadanych zasobów techniczno-organizacyjnych Szkoły z wymogami stawianymi przez aktualnie obowiązujące przepisy wykazała braki w następującym zakresie:

ISTNIEJĄCE ZASOBY DO WYKORZYSTANIA

Pracownia	Jest	Nie ma	Uwagi
Pracownia przedmiotów zawodowych – informatycznych	2	.	Konieczność doposażenia
Pracownia przedmiotów zawodowych – logistycznych	2	.	Konieczność doposażenia
Pracownia przedmiotów zawodowych – mechanicznych	2	.	Konieczność doposażenia
Pracownia ekonomii	1		Konieczność doposażenia
Warsztaty szkolne	1		Konieczność doposażenia

Inwentaryzacja zasobów kadrowo – organizacyjnych Szkoły prowadzona była w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy prawa, w tym w szczególności o:



- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (t.j. Dz.U. z 2020r. poz. 1289),

- Programy Nauczania dla zawodów Technik logistyk, Technik informatyk, Technik ekonomista, Technik budownictwa i Technik pojazdów samochodowych.

Zgodnie z wynikami przeprowadzonej inwentaryzacji Szkoła dysponuje niezbędnymi zasobami organizacyjno-kadrowymi do nauczania zawodu we wskazanych kierunkach.

Potrzeba doposażenia w kontekście potrzeb zgłaszanych przez Pracodawców (opis rozdz. 4):

1) w kontekście uzupełnienia wiedzy i umiejętności uczniów kształcących się w kierunku Technik Logistyk, w związku ze zgłaszaną potrzebą uzupełnienia kwalifikacji uczniów w zakresie obsługi programów komputerowych do gospodarki magazynowej, istnieje potrzeba przeprowadzenia dodatkowych kursów w tym zakresie. Szkoła dysponuje odpowiednią liczbą sal szkolnych do przeprowadzenia takich kursów, niemniej jednak brakuje w pracowni przedmiotów zawodowych odpowiedniego wyposażenia ogólnodydaktycznego, w tym m.in.: zestawy klocków logistycznych, metkownica etykiet magazynowych, czytnik kodów kreskowych z oprogramowaniem, komputery przenośne, oprogramowanie do zarządzania gospodarką magazynową,

2) w kontekście uzupełnienia wiedzy i umiejętności uczniów kształcących się w kierunku Technik Informatyk, w związku ze zgłaszaną potrzebą uzupełnienia kwalifikacji uczniów w zakresie m.in. instalacji sieci światłowodowych, monitoringów wizyjnych, odzyskiwania danych, istnieje potrzeba przeprowadzenia dodatkowych kursów w tym zakresie. Szkoła dysponuje odpowiednią liczbą sal szkolnych do przeprowadzenia takich kursów, niemniej jednak brakuje w pracowni przedmiotów zawodowych odpowiedniego wyposażenia ogólnodydaktycznego (stanowisk egzaminacyjnych), niezbędnych do prawidłowego przeprowadzenia kursów, obejmujących m.in.: narzędzia, sprzęt, przewody, aparaturę kontrolno-pomiarową, komputery z urządzeniami peryferyjnymi i oprogramowaniem, drukarka sieciowa,

3) w kontekście uzupełnienia wiedzy i umiejętności uczniów wszystkich zawodów, w związku ze zgłaszaną potrzebą uzupełnienia kwalifikacji uczniów w zakresie uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi (kat. B), w szczególności zwiększenia podstawowych umiejętności tych uczniów w zakresie kierowania pojazdami mechanicznymi w trudnych warunkach drogowych, istnieje potrzeba przeprowadzenia dodatkowych zajęć praktycznych z wykorzystaniem symulatora sytuacji drogowych. Szkoła dysponuje odpowiednim zapleczem technicznym i nauczycielami zawodu do przeprowadzenia takich kursów (w tym m.in. zakupiony w ramach Projektu „Staż u pracodawcy – profesjonalny start na rynku pracy” nowy samochód do nauki jazdy). Braki w doposażeniu dotyczyłyby tu wyłącznie symulatora do nauki jazdy w trudnych warunkach drogowych.

4) w kontekście uzupełnienia wiedzy i umiejętności uczniów wszystkich zawodów, w związku ze zgłaszaną potrzebą uzupełnienia kwalifikacji uczniów w zakresie:

- spawania MIG/MAG/TIG,

- kursu obsługi wózków widłowych,

Szkoła nie dysponuje ani zapleczem technicznym ani kadrowym do realizacji kursów. Konieczne zatem będzie zlecenie wykonania zadania na zewnątrz.



7 WYKAZ WYKRESÓW

Wykres 1. Podmioty gospodarcze w Powiecie Nidzickim wg sekcji PKD 2007 w 2019r.	5
Wykres 2. Bezrobocie zarejestrowane na terenie Powiatu Nidzickiego w okresie 2013-2019r., z uwzględnieniem podziału na płcie	9
Wykres 6. Opinie uczniów na temat charakteru przekazywanej wiedzy.	31
Wykres 7. Oczekiwania uczniów w zakresie przekazywanej wiedzy.	32
Wykres 8. Ocena przydatności zdobytej wiedzy w przyszłej pracy zawodowej.	32
Wykres 9. Ocena nauczania w szkole.	33
Wykres 12. Plany ankietowanych po ukończeniu szkoły.	35
Wykres 13. Plany ankietowanych w odniesieniu do kontynuacji nauki w wybranym zawodzie.	36
Wykres 16. Uczniowie zainteresowani dodatkowymi stażami pracy.	38
Wykres 17. Uczniowie zainteresowani innymi formami kształcenia praktycznego.	38

8 WYKAZ RYSUNKÓW

Rysunek 1. Relacje pomiędzy dostępnymi pracownikami, a potrzebami pracodawców w wybranych zawodach w regionie i powiecie nidzickim – prognoza na rok 2020.	16
---	----



9 WYKAZ TABEL

Tabela 1. Podmioty gospodarcze Powiatu Nidzickiego wpisane do rejestru REGON.	5
Tabela 2. Zestawienie zawodów deficytowych i nadwyżkowych w regionie i powiecie wg prognozy Barometru zawodów na 2020r.	11
Tabela 3. Przedsiębiorcy w WM SSE Podstrefa Nidzica	21
Tabela 4. Stanowiska/zawody zgłaszane przez Pracodawców do praktycznej nauki zawodu.	24
Tabela 4. Ocena wybranego zawodu.....	29



Załączniki:

1. Analiza problemów i potrzeb pracodawców w związku z zatrudnianiem pracowników w powiecie nidzickim.
2. Analiza problemów i potrzeb uczniów w związku z kształceniem zawodowym w ZSZiO w Nidzicy
3. Inwentaryzacja wyposażenia pracowni w ZSZiO w Nidzicy